

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea anexei nr. 1 la Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare*, inițiată de domnul deputat AUR George-Nicolae Simion și domnul senator AUR Claudiu Richard Târziu împreună cu un grup de parlamentari AUR (**Bp. 272/2022, L 374/2022**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea anexei nr. 1 a *Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul majorării numărului de mandate alocate circumscripției electorale nr. 43 pentru cetățenii români care au domiciliul sau reședința în afara țării.

Astfel, pentru această circumscripție electorală sunt propuse 37 mandate de senator respectiv 83 mandate de deputat.

Potrivit *Expunerii de motive* modificarea numărului de mandate pentru această circumscripție electorală este justificată de numărul mare al cetățenilor cu reședința sau domiciliul în străinătate.

II. Observații

1. După cum se cunoaște, potrivit art. 5 alin. (4) din *Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare*: „numărul locuitorilor care se iau în calcul (n.n. - pentru stabilirea mandatelor) este conform populației după domiciliu, raportat de Institutul Național de Statistică la data de 1 ianuarie a anului precedent anului în care au loc alegeri la termen”.

Se poate observa că, pentru calcularea normei de reprezentare, unul dintre criterii este domiciliul și nu așa cum se arată în *Expunerea de motive* a inițiativei legislative, numărul de cetățeni rezidenți pe teritoriul altor state și/sau numărul de cetățeni români posesori de pașapoarte CRDS.

De asemenea, alt criteriu vizează ca raportarea populației să fie făcută de Institutul Național de Statistică și nu în baza datelor puse la dispoziție inițiatorilor demersului legislativ de către Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Afacerilor Interne.

Astfel, precizăm că, în mod eronat, contrar prevederilor legale mai sus citate, pentru stabilirea numărului de mandate propuse prin inițiativa legislativă pentru circumscripția electorală nr. 43, inițiatorii au luat în calcul atât cetățenii români cu domiciliul în străinătate (908.454 de persoane) cât și pe cei care au doar reședința în străinătate (5.126.293 de persoane), având domiciliul în România.

Prin urmare, se constată că aceste din urmă persoane (cetățeni români) sunt luate în calcul atât pentru stabilirea numărului de mandate din circumscripțiile electorale din țară, după locul domiciliului, cât și pentru stabilirea numărului de mandate pentru circumscripția nr. 43 din străinătate, după locul reședinței, încălcându-se astfel principiul reprezentării proporționale reglementat de art. 5 alin. (1) din *Legea nr. 208/2015*.

În plus, din chiar denumirea utilizată în anexa nr. 1 la *Legea nr. 208/2015*, pentru circumscripția nr. 43 - Circumscripția electorală pentru cetățenii români care au domiciliul în afara țării, rezultă că pentru stabilirea numărului de mandate în cadrul acestei circumscripții raportarea

normei de reprezentare se face doar la numărul cetățenilor români care au domiciliul în străinătate¹.

Totodată, prin raportare la prevederile art. 62 alin. (3) din *Constituția României, republicată*, care prevede că „numărul deputaților și al senatorilor se stabilește prin legea electorală, în raport cu populația țării”, considerăm că reglementarea propusă de inițiatorii propunerii legislative, în forma prezentată, este susceptibilă de neconstituționalitate.

2. Față de argumentele și datele prezentate de inițiatori în cadrul *Expunerii de motive*, opinăm că era necesară reglementarea în lege a criteriului care stă la baza aplicării normei de reprezentare în cazul circumscripției electorale pentru cetățenii români cu domiciliul în afara țării.

Precizăm că, potrivit prevederilor art. 5 alin. (2) și (3) din *Legea nr. 208/2015*, norma de reprezentare pentru alegerea Camerei Deputaților și pentru Senat este de un deputat la 73.000 de locuitori, respectiv de un senator la 168.000 de locuitori.

De asemenea, arătăm că, potrivit principiului egalității puterii electorale, conform căruia „mandatele trebuie repartizate în mod egal pentru toate circumscripțiile electorale”, enunțat de Comisia de la Veneția în cadrul „*Liniilor directoare adoptate în cadrul celei de-a 52-a sesiuni plenare*”², este necesară asigurarea unei repartiții egale și clare a mandatelor pentru circumscripțiile electorale după unul dintre următoarele criterii de repartizare: numărul populației, numărul rezidenților care domiciliază în circumscripția respectivă, numărul alegătorilor înregistrați, eventual numărul votanților, fiind preferată o combinație adecvată a acestor criterii.

Raportat la situația cetățenilor români care locuiesc în străinătate fără a avea domiciliul stabilit în mod oficial în statele respective, precizăm că aceștia figurează în evidențele Institutului Național de Statistică, precum și în Registrul electoral ca având domiciliul în țară și sunt luați astfel în calcul la stabilirea numărului de mandate de senator/deputat aferente circumscripțiilor electorale din țară. Prin urmare, nu mai pot fi luați în calcul la stabilirea numărului de mandate aferent circumscripției electorale pentru cetățenii români cu domiciliul în afara țării.

¹ În mod excepțional ar putea fi avute în vedere persoanele care, în condițiile art. 42 alin. (2) solicită înscrierea în registrul electoral cu reședința din străinătate, care, în mod corelativ, presupune că aceste persoane sunt scoase din calculul mandatelor repartizate pentru circumscripțiile din țară.

² A se vedea Codul bunelor practici în materie electorală - Liniile directoare și raport explicativ, adoptate de Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept în cadrul celei de-a 52-a Sesiuni Plenare (Veneția, 18-19 octombrie 2002).

3. Semnalăm, de asemenea, că în anul 2009, în urma unui referendum consultativ, aproape 8 milioane de români au votat pentru reducerea numărului de parlamentari la 300.

Prin urmare, contrar votului referendar, măsura propusă este de natură să ducă la majorarea cu 114 a numărului de parlamentari, ceea ce procentual reprezintă o majorare cu aproape 25%, de la 465 la 579 parlamentari.

4. Precizăm că în prezent se află în dezbaterea Parlamentului, în diferite stadii ale procedurii parlamentare, și alte propuneri legislative având obiect de reglementare majorarea numărului de mandate pentru Circumscripția nr. 43, cum ar fi Plx. nr. 620/2018 și Plx. nr. 649/2019.

5. Considerăm că numărul mandatelor de senatori și de deputați din circumscripția electorală pentru cetățenii români cu domiciliul în afara țării poate să fie modificat luând în calcul, pentru stabilirea normei de reprezentare, doar cetățenii români care au această calitate.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Nicolae-Ionel CIUCĂ

PRIM-MINISTRU

Președintele Senatului